

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเลย (พืชสวน)

ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๕๓ ประจำเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๗

มารู้จักรางจืดกันเถอะ

สวัสดีค่ะ ท่านผู้อ่านทุกท่าน

ในเบื้องต้น ขอแนะนำความเป็นมาเกี่ยวกับ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเลย (พืชสวน) ในการจัดทำแปลงเรียนรู้และแปลงศึกษา ทดสอบไว้สำหรับให้เกษตรกรและผู้สนใจทั่วไปได้เข้ามาหาความรู้ ซึ่งภายในศูนย์ฯ อำเภอเมืองเลยมีพื้นที่ ดำเนินการ ๓๘ ไร่ แบ่งเป็นแปลงเรียนรู้ คือ แปลงไม้ดอก-ไม้ประดับ, แปลงไม้ผล-ไม้ยืนต้น, แปลง พืชผัก, แปลงเศรษฐกิจพอเพียง และแปลงสมุนไพร ซึ่งภายในแปลงสมุนไพรมีพืชสมุนไพรให้ศึกษามากกว่า ๒๐๐ ชนิด ซึ่งหนึ่งในสมุนไพรที่จะนำมาให้ท่าน ผู้อ่านได้ศึกษาเพิ่มเติม นั่นคือ “รางจืด” ซึ่งสรรพคุณของรางจืดก็มีมากมาย อาทิเช่น แก้อ่อนใน กระหายน้ำ ถอนพิษไข้ ช่วยล้างสารพิษในเลือดและสารพิษสะสมในร่างกาย ถอนพิษเบื่อเมา แก้อาการ ผิดสำแดง (อาการเป็นพิษ) แก้อาการ เมาค้าง ซึ่งถือได้ว่าเป็น **“ราชาแห่ง การล้างพิษ”**

เห็นไหมคะ แค่นี้ได้ทราบ สรรพคุณคร่าว ๆ ก็น่าสนใจแล้ว ถ้า อย่างนั้นเรามาทราบสรรพคุณแบบเป็น ทางการกันเลยดีกว่าค่ะ..

รางจืด

ชื่อวิทยาศาสตร์ : Thumbergia laurifolia Lindl.

วงศ์ : Acanthaceae

ชื่ออื่น : กำล้างช้างเผือก ขอบชะนาง เดรื่อเขาเขียว ยาเขียว (ภาคกลาง) ดาย รางเย็น (ยะลา) ดุเหง่า (ปัตตานี) กิดพุด (นครศรีธรรมราช) น้ำนอง (สระบุรี) ย่ำแย้ แอดแอ (เพชรบูรณ์)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ : ไม้เลื้อย/ไม้เถา เนื้อแข็ง ใบเดี่ยว รูปขอบขนานหรือรูปไข่ ปลายใบเรียวแหลม โคนใบมนเว้า มีเส้น ๓ เส้นออกจากโคนใบ ดอกมีสีม่วงอมฟ้า ออกเป็นช่อห้อยลงตามซอกใบ ใบประดับสีเขียวประแดง กลีบเลี้ยงรูปจาน ดอกรูปแตรสั้น โคนกลีบดอกสีเหลืองอ่อนเชื่อมติดกันเป็นหลอด ปลายแยกเป็น ๕ กลีบ เกสรเพศผู้ ๔ อัน ผล เป็นฝักกลม ปลายเป็นจะงอย เมื่อแก่ แตกเป็น ๒ ซีก เป็นพืชปลูกง่าย โตเร็ว

การขยายพันธุ์ : เพาะเมล็ด หรือปักชำกิ่ง

ส่วนที่ใช้ : ใบ เถาสด และราก

สรรพคุณ : รางจืดที่มีประสิทธิภาพ คือรางจืดชนิดเถาดอก ม่วง

รากและเถา - รับประทานแก้ร้อนใน กระจายน้ำ

ใบและราก - ใช้ปรุงเป็นยาถอนพิษไข้ เป็นยาพอกบาดแผล น้ำร้อนลวก ไฟไหม้ ทำลายพิษยาฆ่าแมลง พิษจากการดื่มเหล้ามากเกินไป หรือยาเบื่อชนิดต่าง ๆ

วิธีใช้ : ใบสด สำหรับคนไข้ ๑๐-๑๒ ใบ สำหรับวัว ควาย ไซ้ ๒๐-๓๐ ใบ นำใบสดมาตำให้ละเอียดผสมกับน้ำข้าวข้าวครึ่งแก้ว คั้นเอาแต่น้ำ ดื่มให้หมดทันทีที่มีอาการ อาจให้ดื่มซ้ำได้อีก ใบ ๑/๒ - ๑ ชั่วโมงต่อมา

โดยศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเลย (พืชสวน) ได้ศึกษาคัดค้นวิธีทำชารางจืดที่ไร้รสชาติ, กลิ่น, สี ที่น่าดื่มมากขึ้น โดยใช้สูตรง่าย ๆ ... ถ้าอย่างนั้นไปทำชารางจืดตามสูตรฉบับของศูนย์พืชสวนเลย กันเลยละ...

วิธีการทำซารางจืด

ส่วนประกอบ

๑. ใบรางจืดสด

๑,๐๐๐ กรัม

๒. ใบเตย

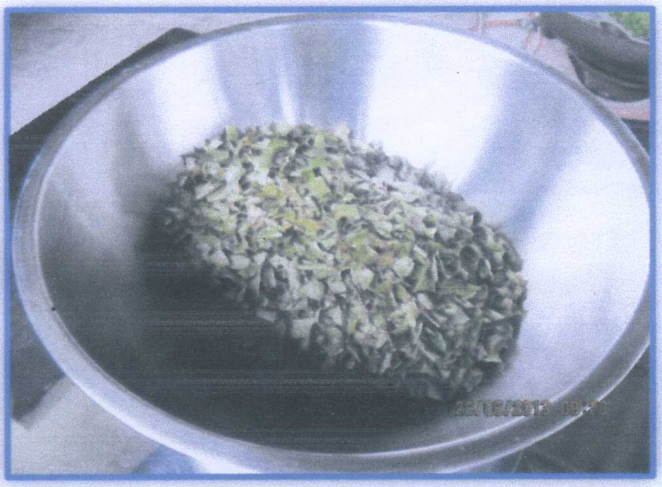
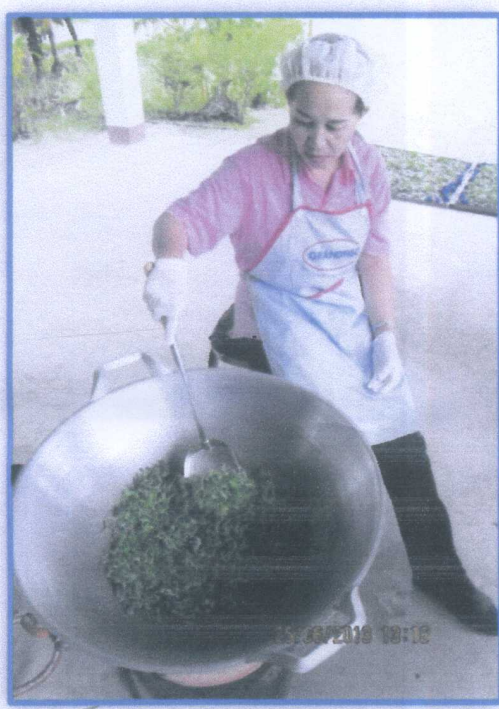
๕๐๐ กรัม

วิธีทำ

๑. นำใบรางจืด ๑,๐๐๐ กรัม ใบเตย ๕๐๐ กรัม ล้างทำความสะอาด
หั่น แล้วผึ่งลม

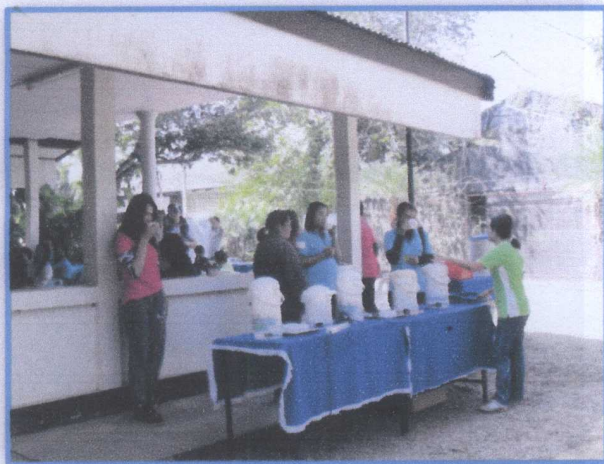
๒. นำใบรางจืด ใบเตย ต้มด้วยไฟอ่อน ๆ จนแห้งสนิท (ทุกขั้นตอนที่
ทำขอให้เน้นความสะอาดด้วยนะคะ)

๓. บดใบรางจืด ใบเตย ใส่ภาชนะคนให้เข้ากัน

๔. บรรจุซอง ขนาดบรรจุ ๑ กรัม/ซอง

ในการเข้าศึกษาดูงานแต่ละครั้ง ศูนย์ฯ จะให้บริการชาสมุนไพรสำหรับผู้มาศึกษา
ดูงาน เช่น ชาหนุมานประสานกาย, ชาบัวบก, ชารางจืด, ชาหญ้าหวาน
และชากระชายดำ

เห็นไหมคะ..ง่ายนิดเดียว แต่นี้เราก็ได้ผลิตภัณฑที่เป็นชาไว้สำหรับดูแล
สุขภาพเบื้องต้นสำหรับผู้รักสุขภาพแล้ว....

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณข้อมูลจาก นางสมคิด อีสสระ นักวิชาการส่งเสริม
การเกษตรชำนาญการ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเลย
(พืชสวน) ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลในการเผยแพร่

ไว้พบกันใหม่..ฉบับหน้าค่ะ

ที่ปรึกษา : สมคิด อีสสระ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเลย (พืชสวน)

บรรณาธิการ : สมคิด อีสสระ

กองบรรณาธิการ : สมคิด อีสสระ , นที มุสิกทัศน์ , กาญจนา สมตา, นิสันต์ กงเพชร,
รัชนิย์ ไสยวรรณ

ประมวลภาพ/จัดพิมพ์ : รัชนิย์ ไสยวรรณ

โทรศัพท์ : ๐-๔๒๘๑-๑๑๙๐

e-mail : aopdho๔@doae.go.th

โทรสาร : ๐-๔๒๘๑-๑๑๙๐

WWW.aopdho๔.doae.go.th